

BUSİAD

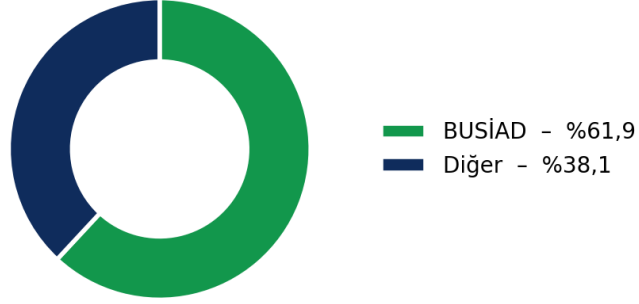
**EKONOMİK GÖSTERGE
VE
EĞİLİM ANKETİ
SONUÇ RAPORU
2026 / II**

13 EKİM 2026
BUSİAD EVİ

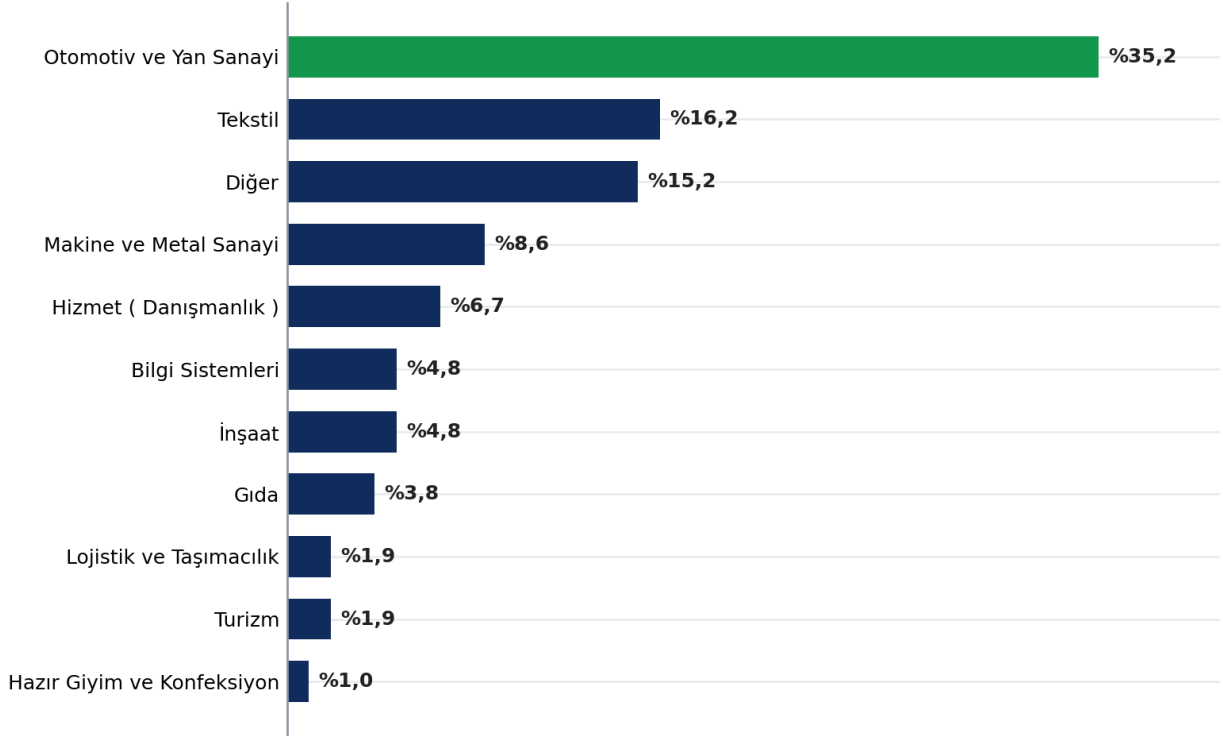
BUSİAD EKONOMİ PLATFORMU

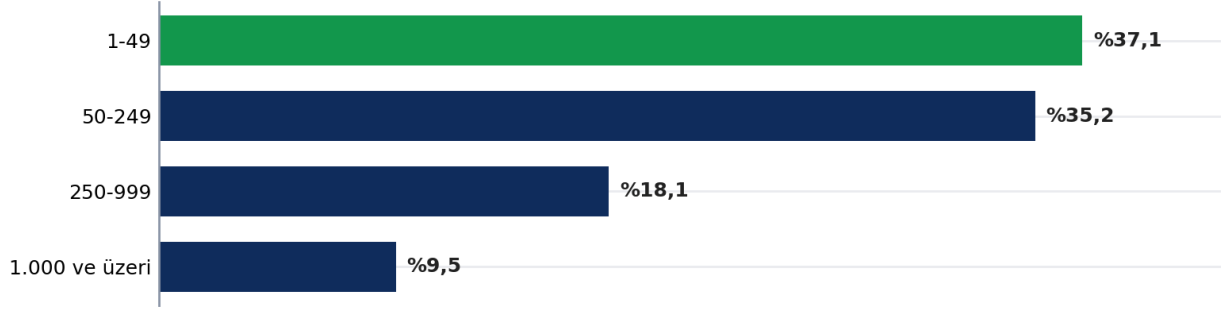
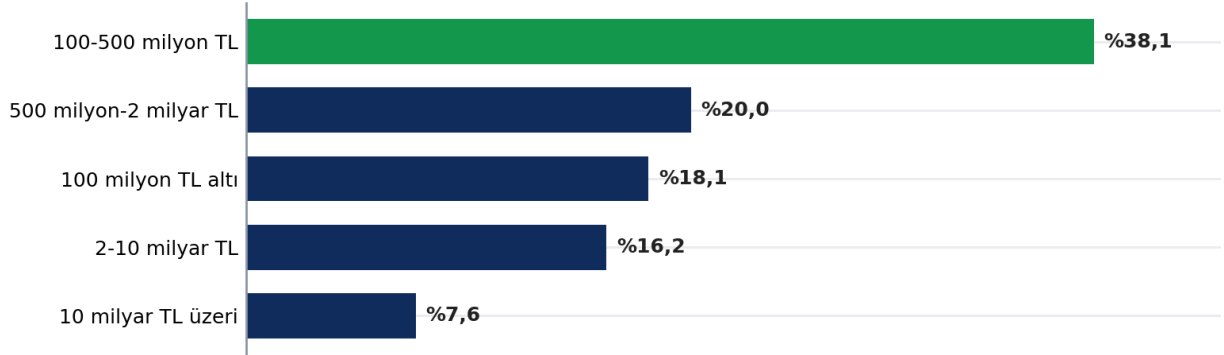
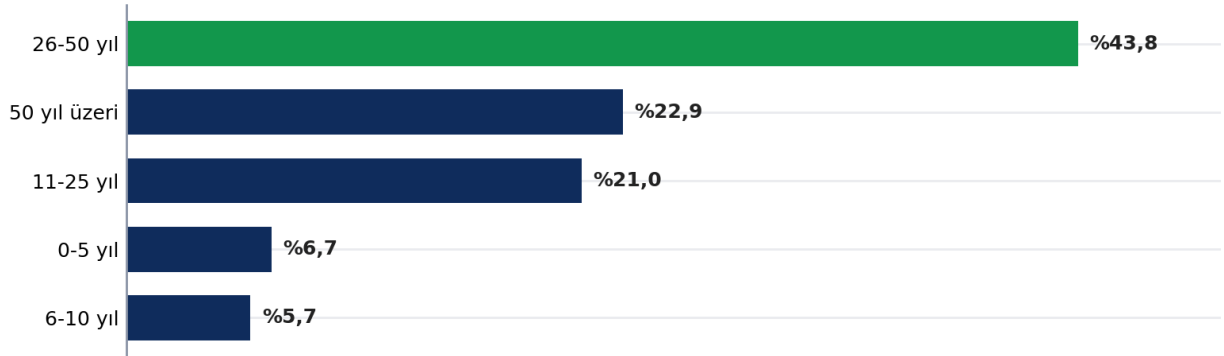
Anket Sonuçları

Üyesi Olduğunuz Kuruluşu Belirtiniz

S1

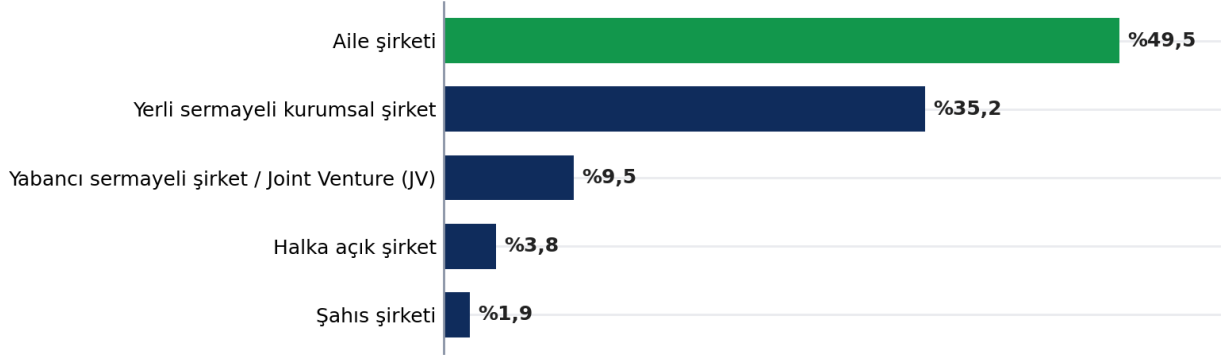
Faaliyet alanınız nedir?

S2

Çalışan sayınız nedir?**S3****Yıllık ciro aralığınız nedir?****S4****Şirketiniz kaç yıldır faaliyet göstermektedir?****S5**

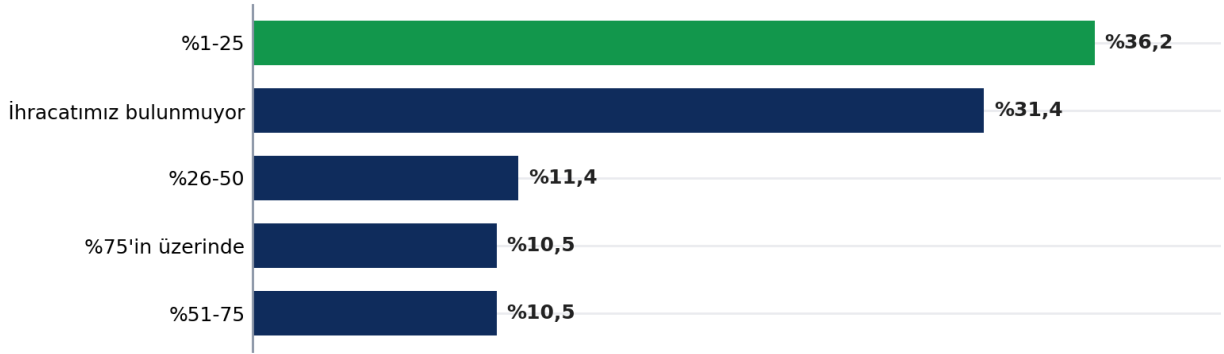
Şirketinizi en iyi tanımlayan ortaklık yapısı hangisidir?

S6

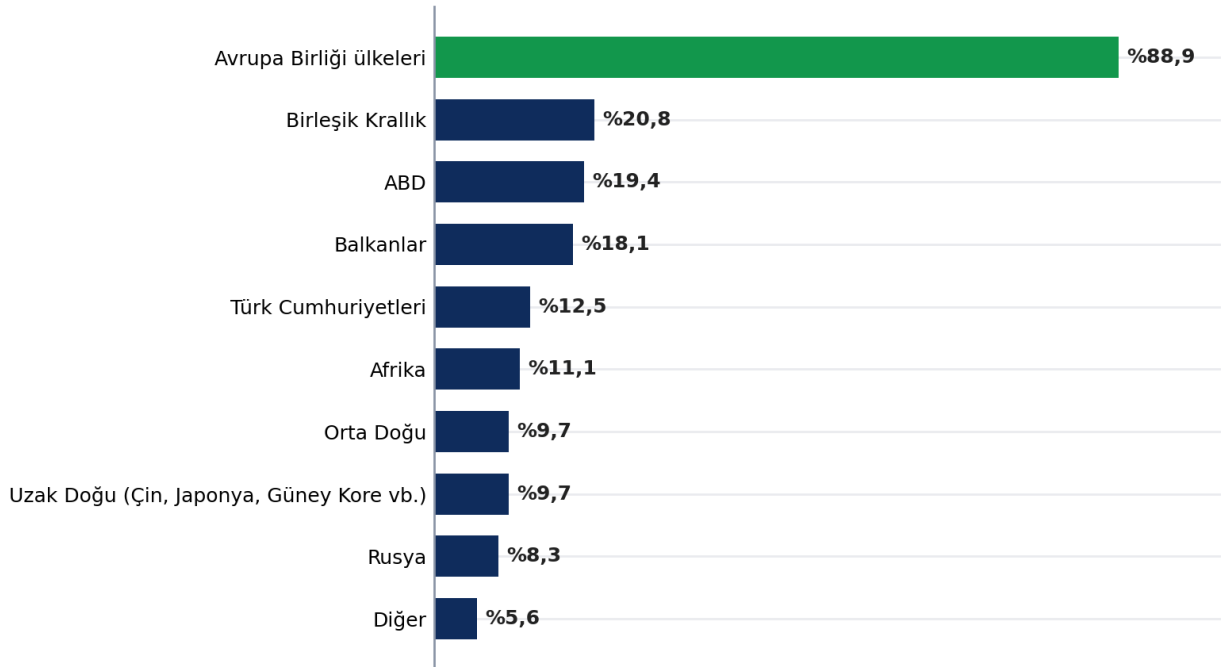
İhracatın toplam cironuz içindeki payı nedir?

S7

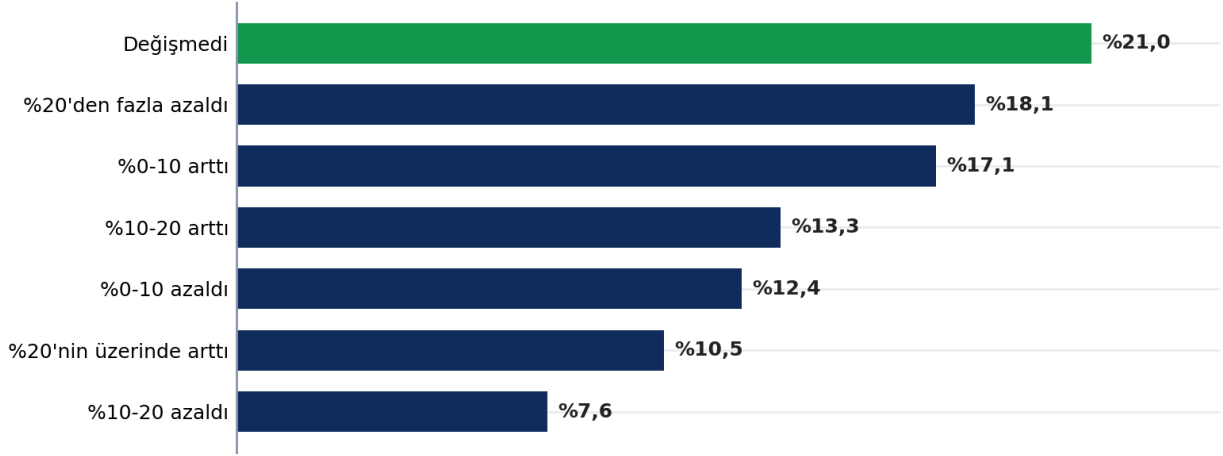
İhracatınızı ağırlıklı olarak hangi pazarlara gerçekleştiriyorsunuz?

S8

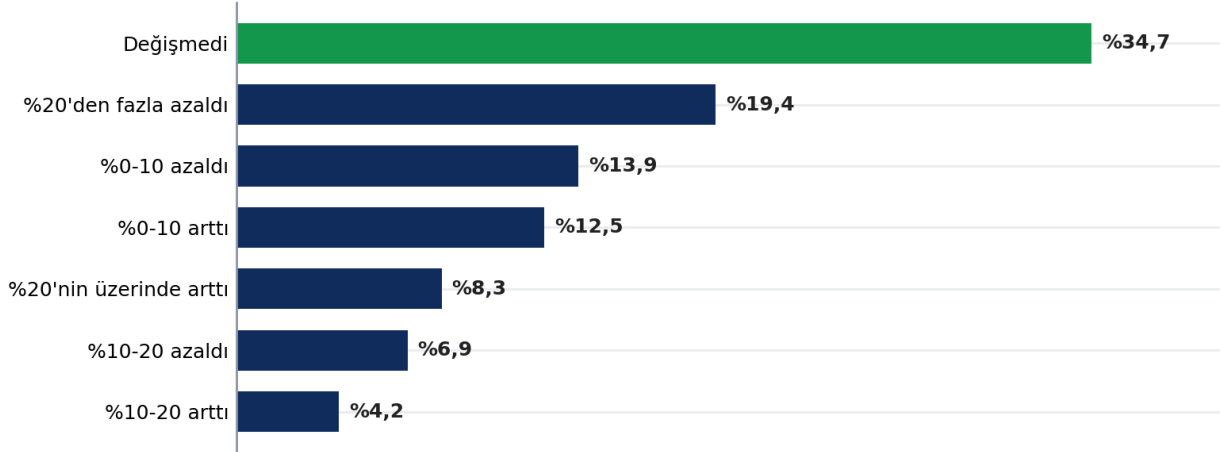
Son dört ayda şirketinizin cirosu, bir önceki dört aylık döneme göre Türk lirası bazında yaklaşık olarak nasıl değişti?

S9

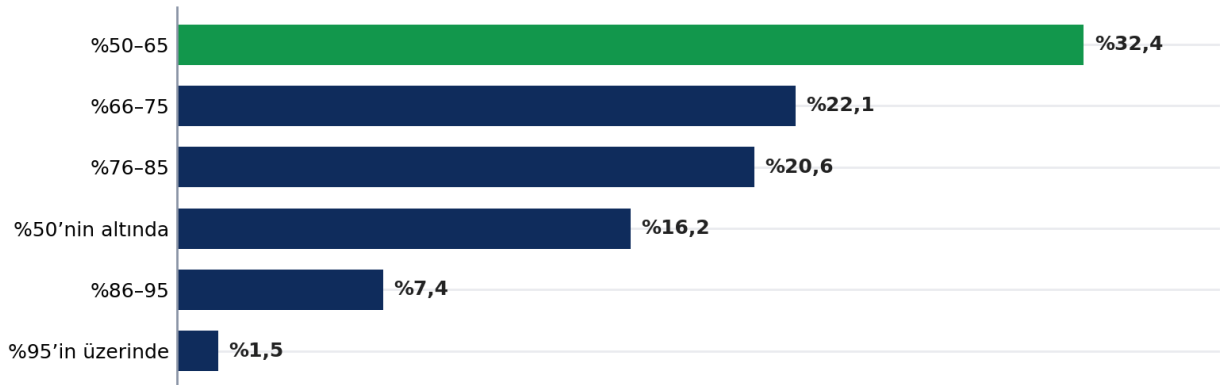
Son dört ayda ihracatınız, bir önceki dört aylık döneme göre ihracat yaptığınız ana döviz cinsi bazında yaklaşık olarak nasıl değişti?

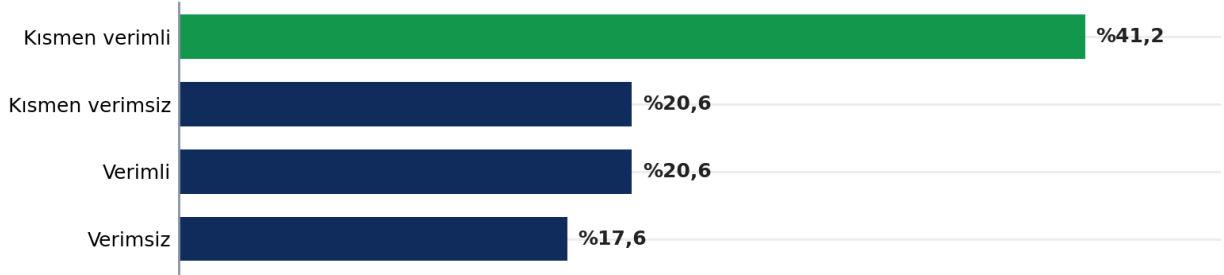
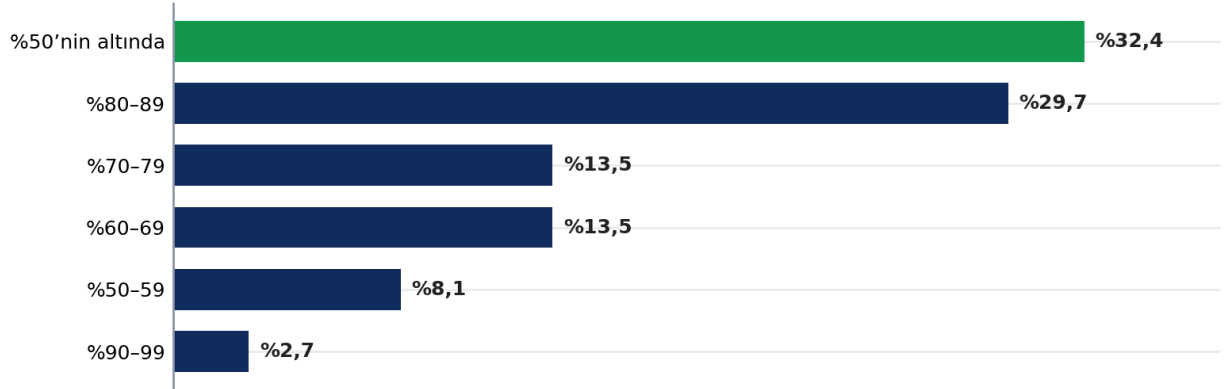
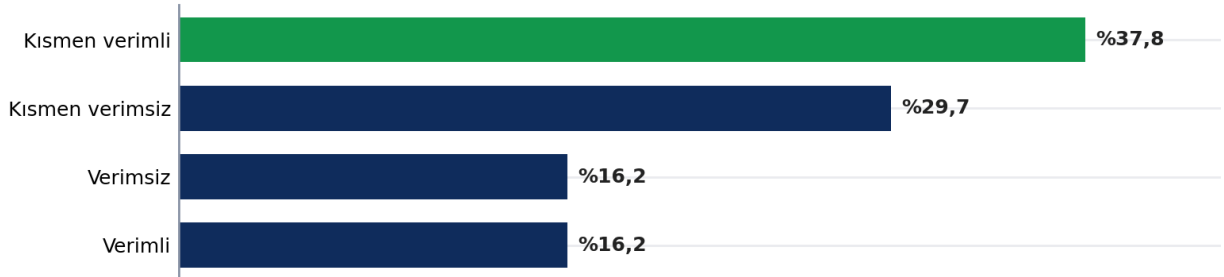
S10

(İmalat Sanayi) Son 12 ayda kurulu üretim kapasitenizin ortalama ne kadarını kullandınız ?

S11

(İmalat Sanayi) Son 12 ayda bir evvelki soruda belirttiğiniz kapasitenizi ne ölçüde verimli kullandınız?**S12****(Hizmet, Ticaret, Tarım ve Diğer Faaliyet Alanları) Son 12 ayda mevcut faaliyet kapasitenizin ortalama ne kadarını kullandınız?****S13****(Hizmet, Ticaret, Tarım ve Diğer Faaliyet Alanları) Son 12 ayda bir evvelki soruda belirttiğiniz kapasitenizi ne ölçüde verimli kullandınız?****S14**

Lütfen Alanınızı Seçiniz

S15

İmalat Sanayi - %64,8
Hizmet, Ticaret, Tarım ve Diğer Faaliyet Alanları - %35,2

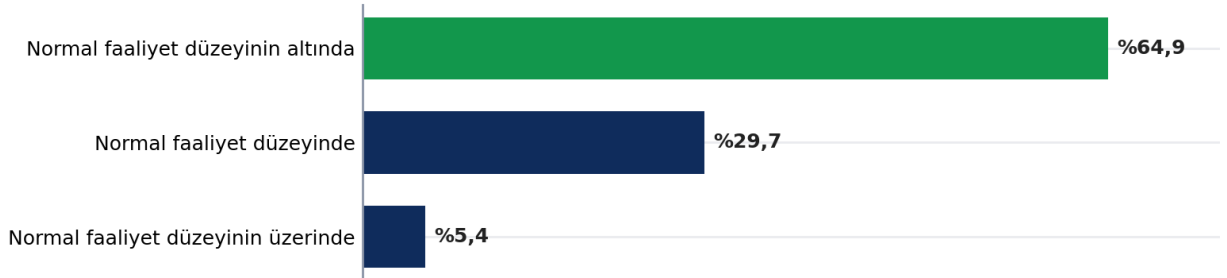
(İmalat Sanayi) Son dört ayda faaliyet yoğunluğunuzu nasıl değerlendirirsiniz?

S16

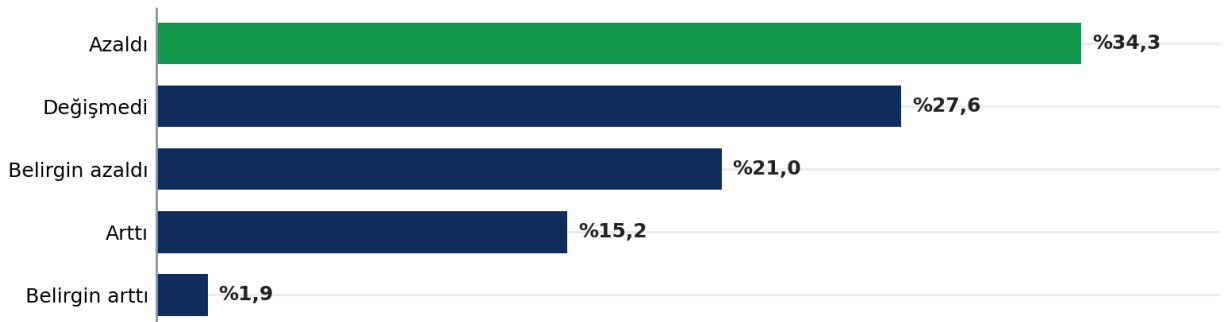
(Hizmet, Ticaret, Tarım ve Diğer Faaliyet Alanları) Son dört ayda faaliyet yoğunluğunuzu nasıl değerlendirirsiniz?

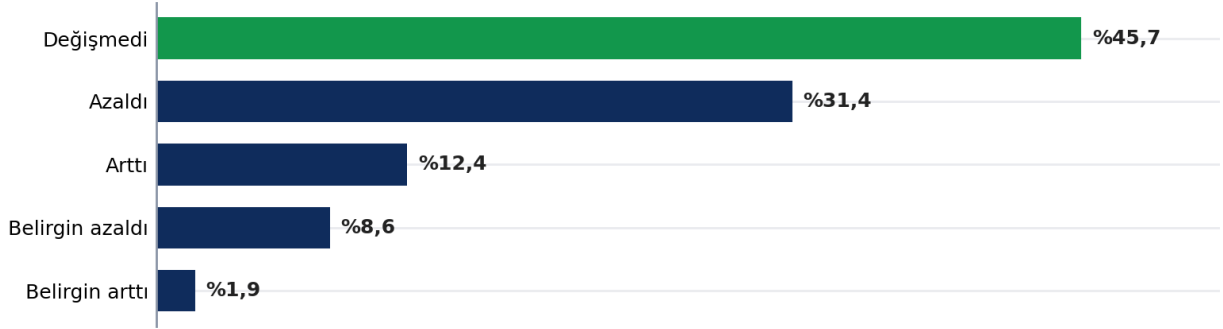
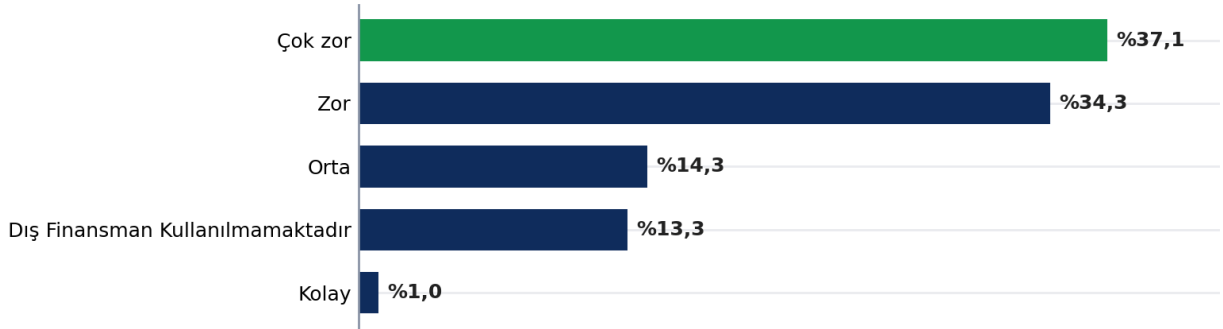
S17

Son dört ayda faaliyet kârınız, bir önceki dört aylık döneme göre nasıl değişti?

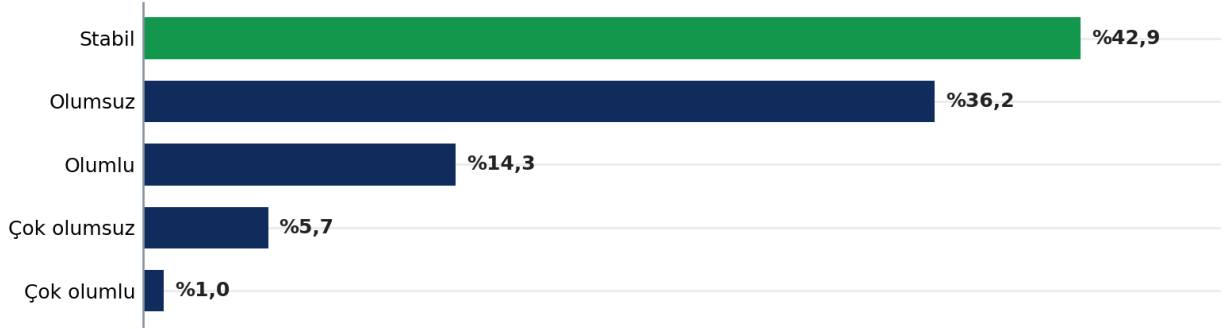
S18

Son dört ayda çalışan sayınız, bir önceki dört aylık döneme göre nasıl değişti?**S19****Bugün itibarıyla finansmana erişim koşullarını nasıl değerlendiriyorsunuz?****S20****Bugün itibarıyla vadesi geçmiş ticari alacaklarınızın ortalama gecikme süresi nedir?****S21**

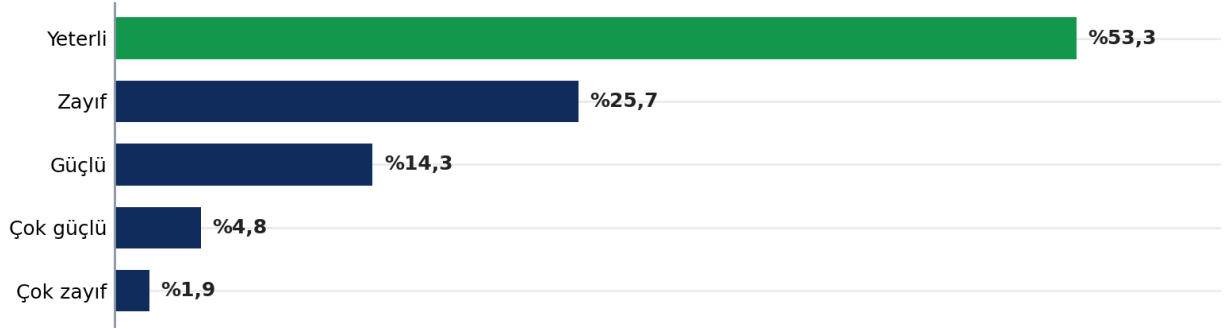
Bugünkü ekonomik koşullarda firmanızın genel gidişatını nasıl değerlendiriyorsunuz?

S22

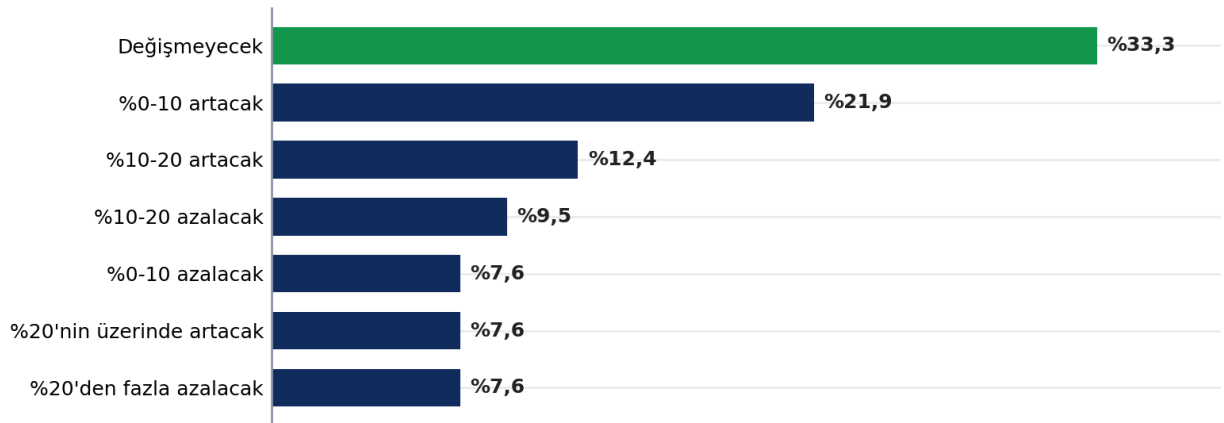
Bugünkü ekonomik koşullarda firmanızın finansal dayanıklılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?

S23

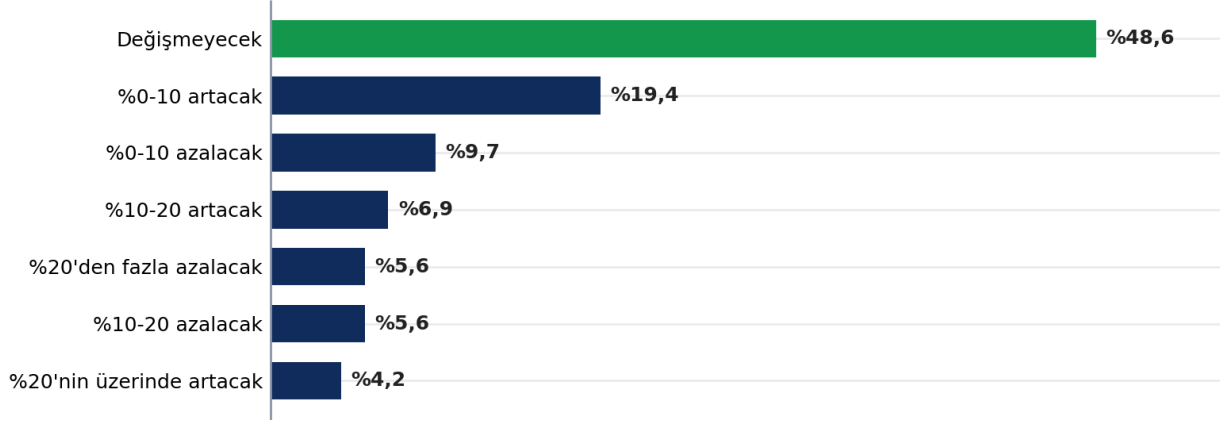
Önümüzdeki dört ayda şirketinizin cirosunun, içinde bulunduğumuz dört aylık döneme göre Türk lirası bazında yaklaşık olarak nasıl değişmesini bekliyorsunuz?

S24

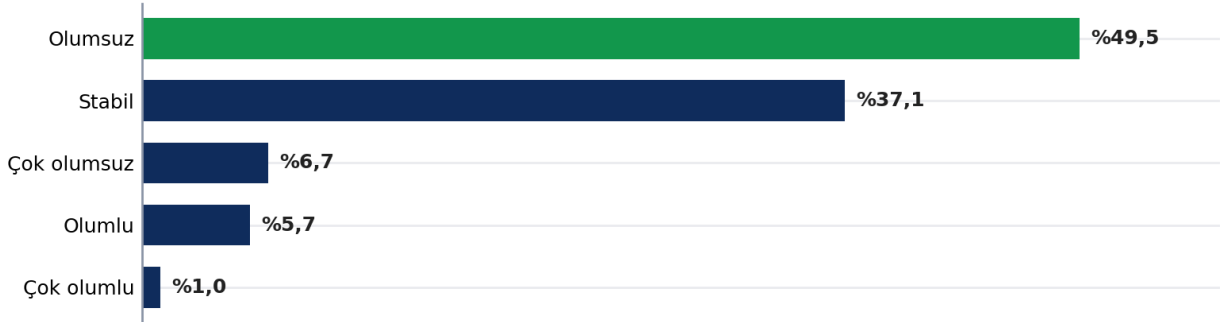
Önümüzdeki dört ayda ihracatınızın, içinde bulunduğumuz dört aylık döneme göre ihracat yaptığınız ana döviz cinsi bazında yaklaşık olarak nasıl değişmesini bekliyorsunuz?

S25

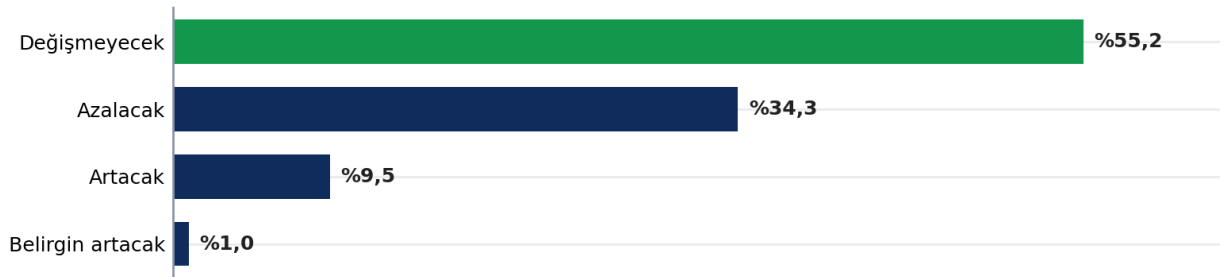
Önümüzdeki dört ayda faaliyet gösterdiğiniz sektörün genel gidişatını nasıl değerlendiriyorsunuz?

S26

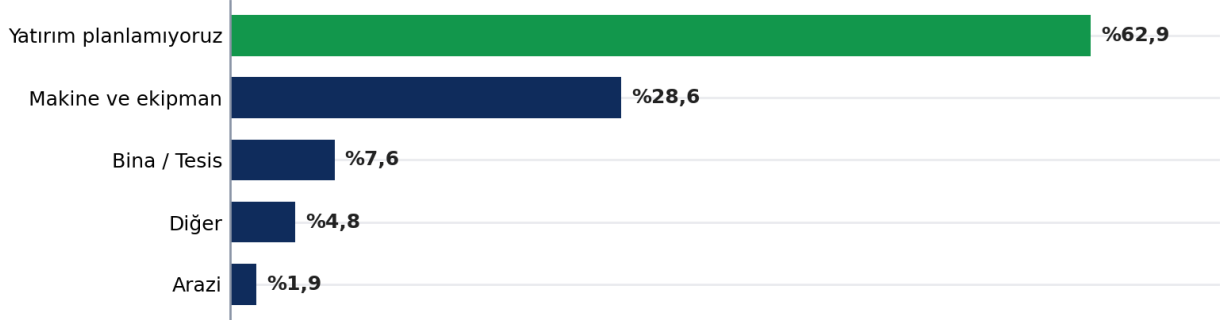
Önümüzdeki dört ayda çalışan sayınızın, mevcut duruma göre nasıl değişmesini bekliyorsunuz?

S27

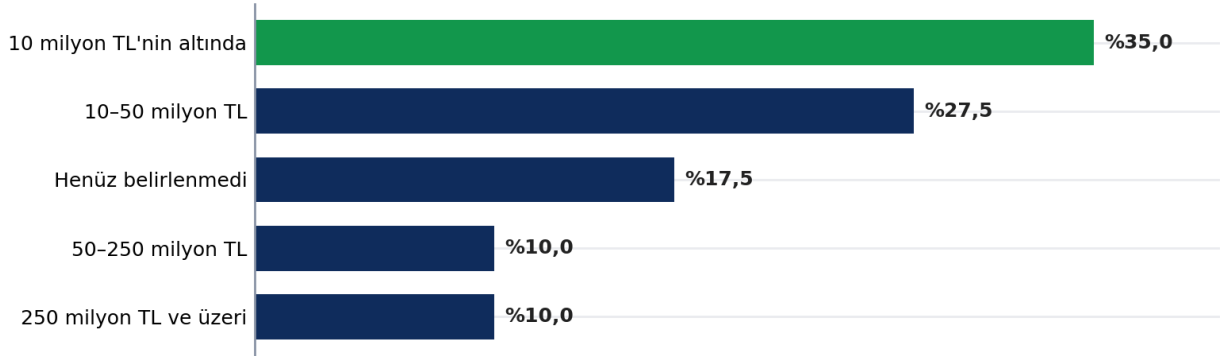
Önümüzdeki altı ayda aşağıdaki CapEx kalemlerinden hangilerinde yatırım yapmayı planlıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

S28

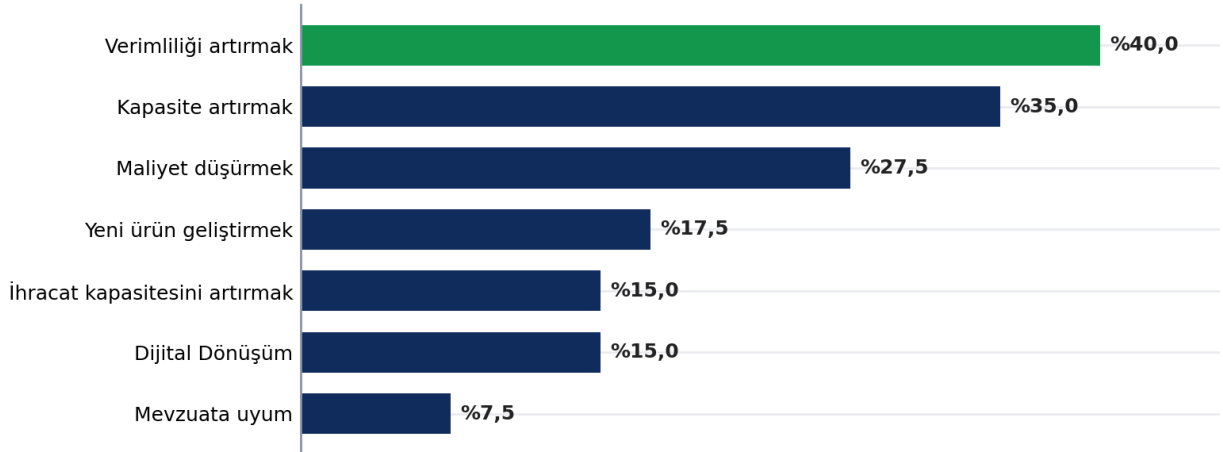
Planladığınız toplam yatırım tutarı hangi aralıktadır?

S29

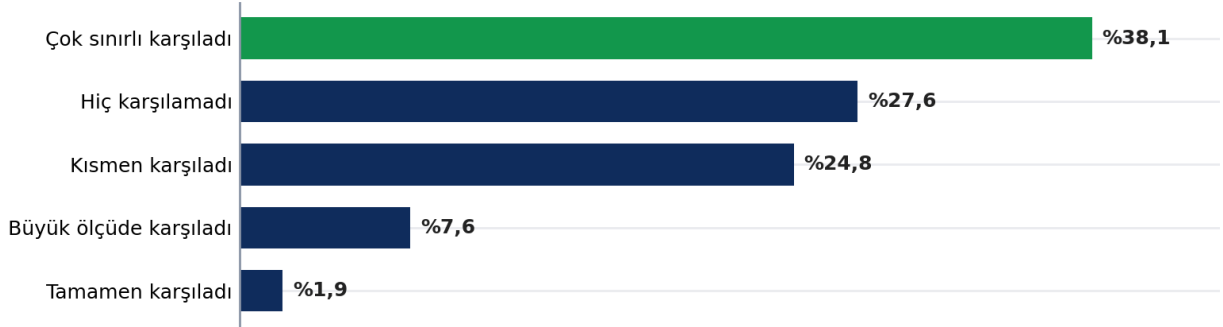
Planladığınız yatırımın temel amacı nedir? (En fazla iki seçenek işaretleyiniz.)

S30

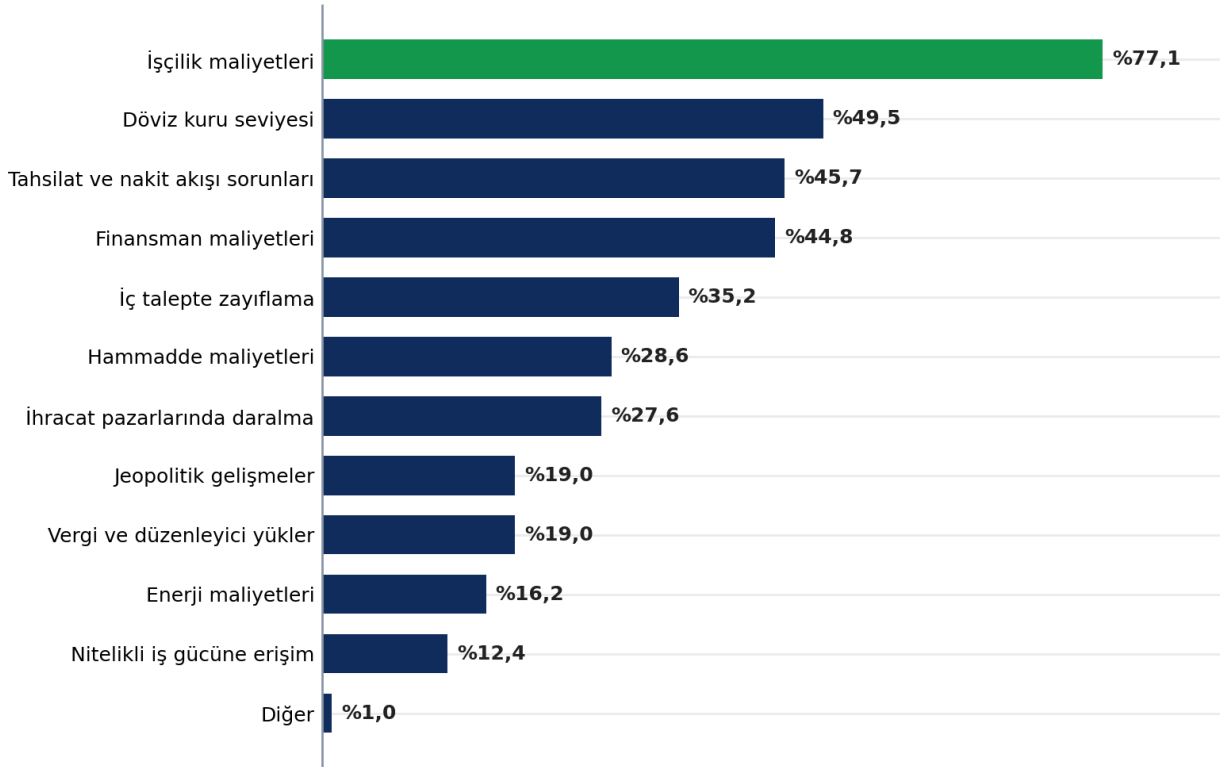
Son dört ayda satış fiyatlarındaki artış, aynı dönemdeki maliyet artışlarınızı ne ölçüde karşıladı?

S31

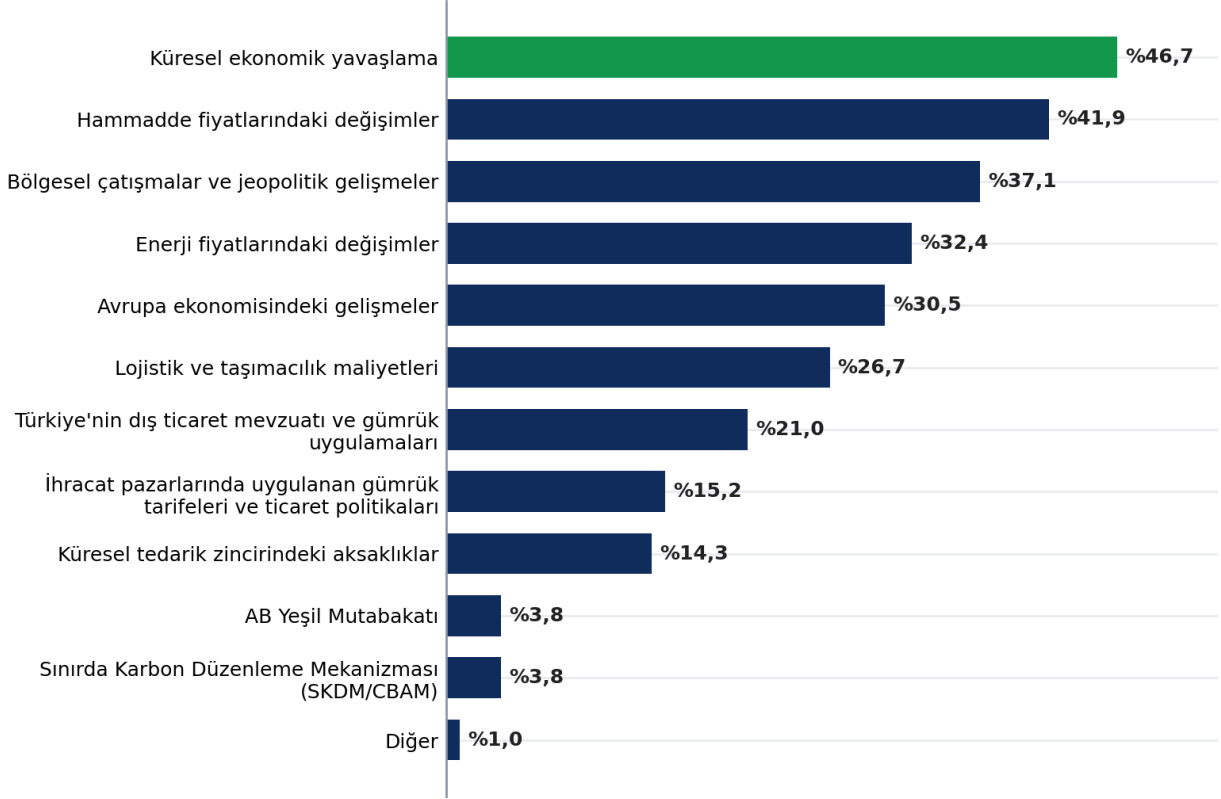
Önümüzdeki dört ayda şirketinizi en fazla zorlayacağını düşündüğünüz konuları işaretleyiniz. (En fazla 4 seçenek işaretleyiniz.)

S32

Önümüzdeki dört ayda aşağıdaki küresel ve bölgesel gelişmelerden hangilerinin şirketiniz açısından risk oluşturacağını düşünüyorsunuz? (En fazla 3 seçenek işaretleyiniz.)

S33

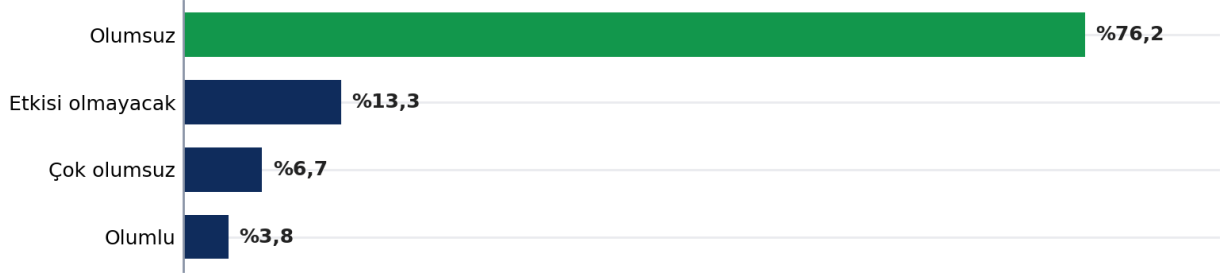
Önümüzdeki dört ayda küresel ve bölgesel gelişmelerin cironuz üzerindeki etkisini nasıl öngörüyorsunuz?

S34

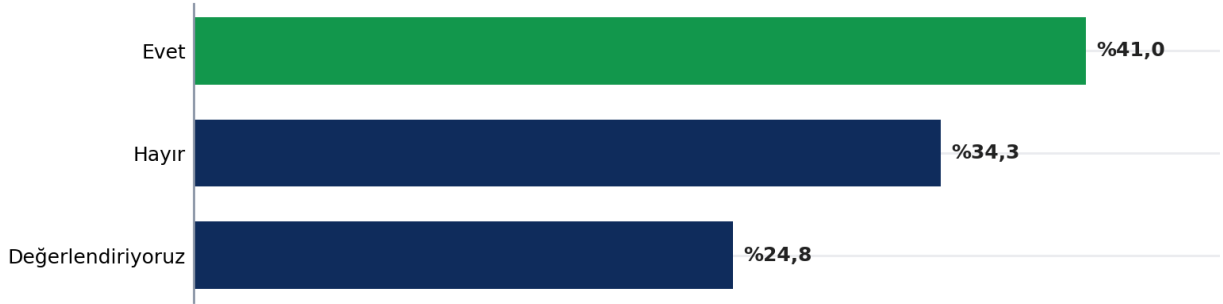
Önümüzdeki dört ayda küresel ve bölgesel gelişmelerin faaliyet kârınız üzerindeki etkisini nasıl öngörüyorsunuz?

S35

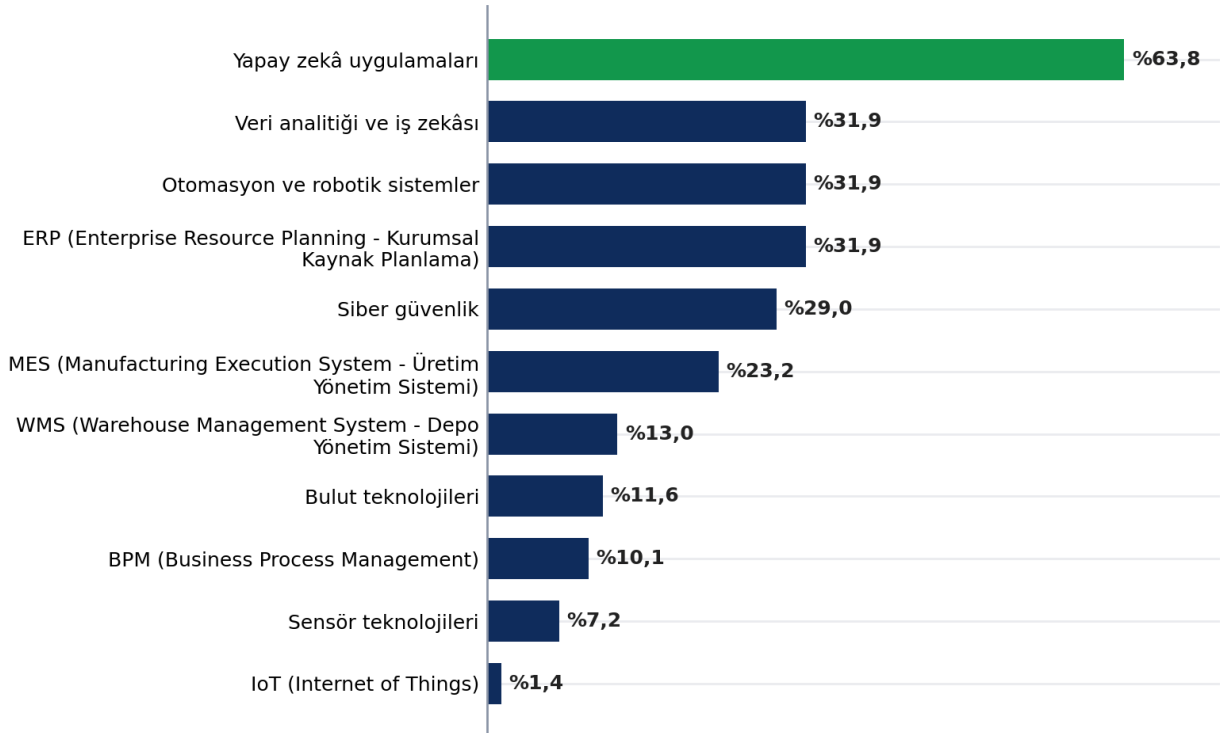
Önümüzdeki altı ayda dijital dönüşüme yönelik yatırım planlıyor musunuz?

S36

Önümüzdeki altı ayda aşağıdaki dijital dönüşüm alanlarından hangilerine yatırım yapmayı planlıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

S37

Şirketinizin dijital dönüşüm çalışmalarını hangi aşamada değerlendiriyorsunuz?

S38

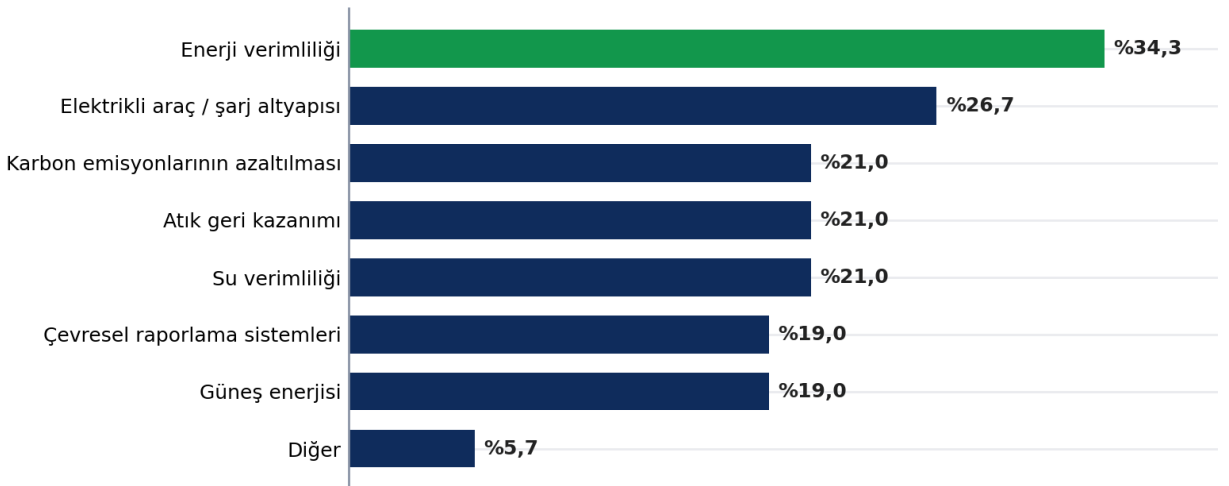
Önümüzdeki altı ayda yeşil dönüşüme yönelik yatırım planlıyor musunuz?

S39

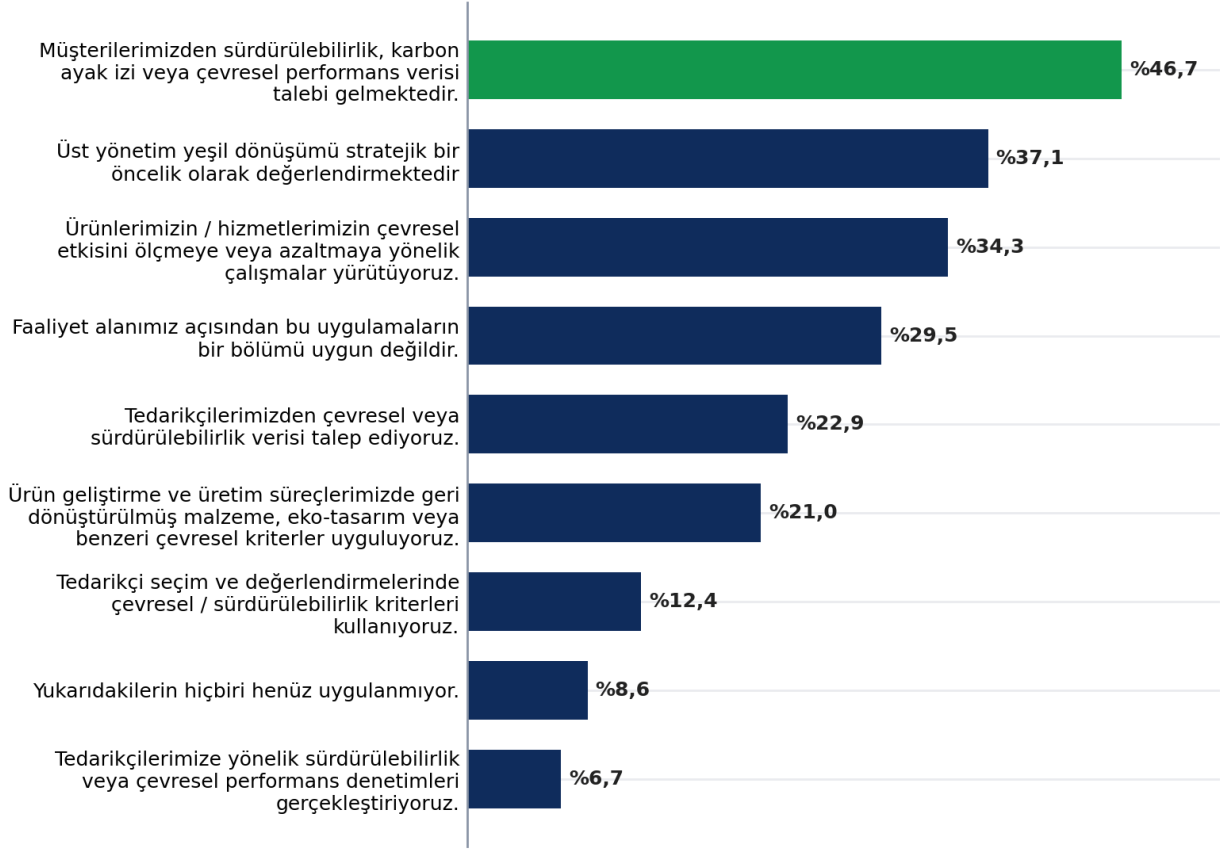
Önümüzdeki altı ayda aşağıdaki yeşil dönüşüm alanlarından hangilerine yatırım yapmayı planlıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

S40

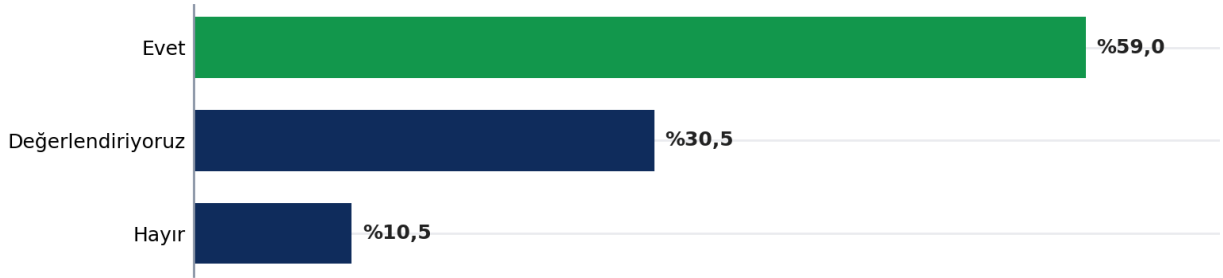
Şirketinizde aşağıdaki yeşil dönüşüm uygulama ve gerekliliklerinden hangileri bulunmaktadır? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

S41

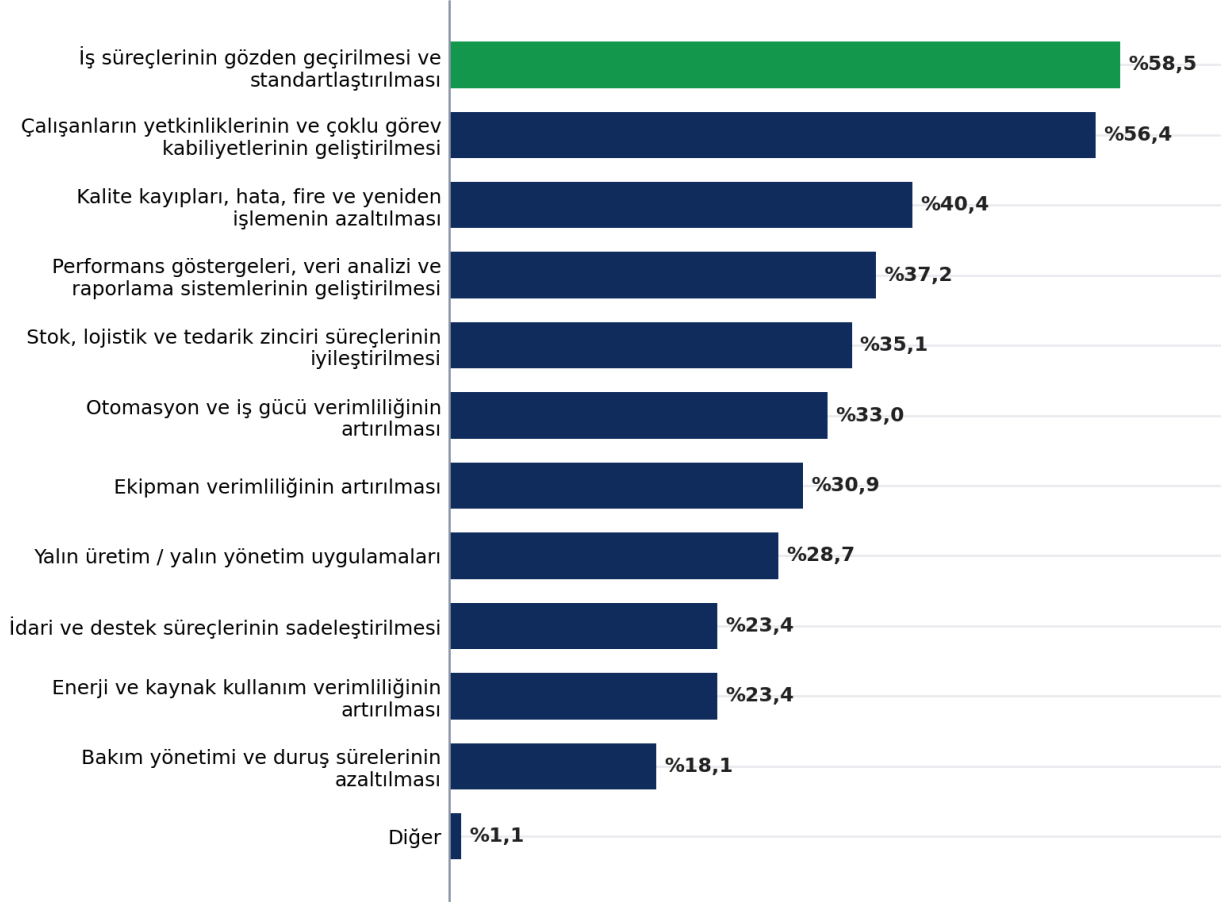
Önümüzdeki altı ayda verimliliği artırmaya yönelik proje veya uygulamalar gerçekleştirmeyi planlıyor musunuz?

S42

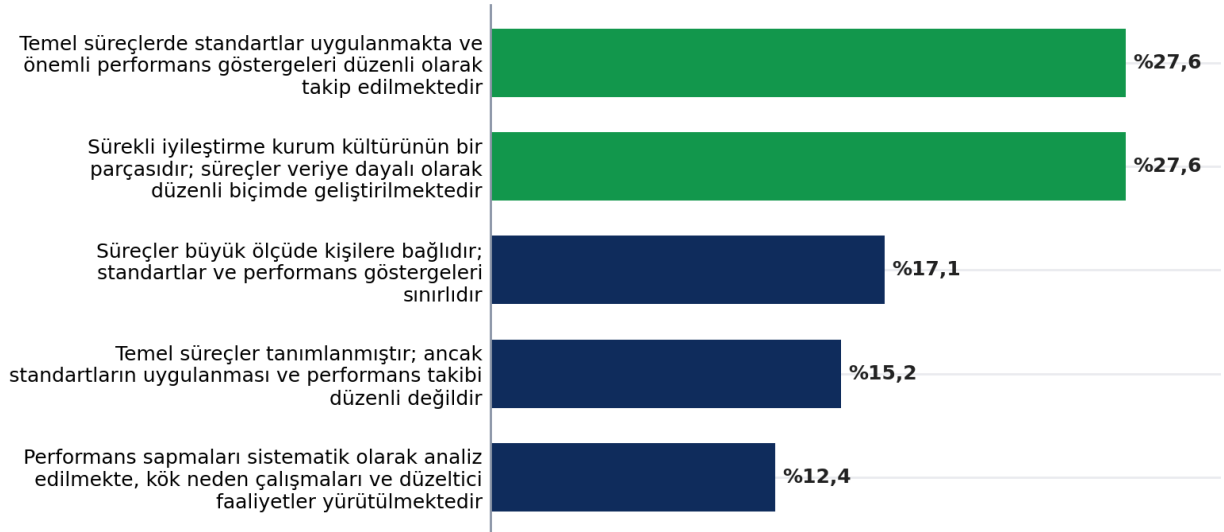
Önümüzdeki altı ayda aşağıdaki verimlilik geliştirici alanlardan hangilerinde çalışma yapmayı planlıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

S43

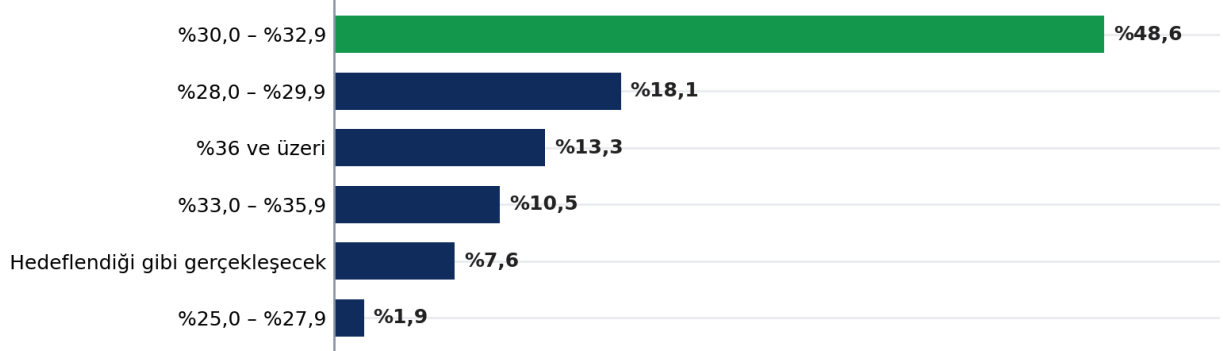
Şirketinizde verimlilik yönetimi, süreçlerin standartlaştırılması ve performans sapmalarının yönetilmesi açısından hangi aşamada?

S44

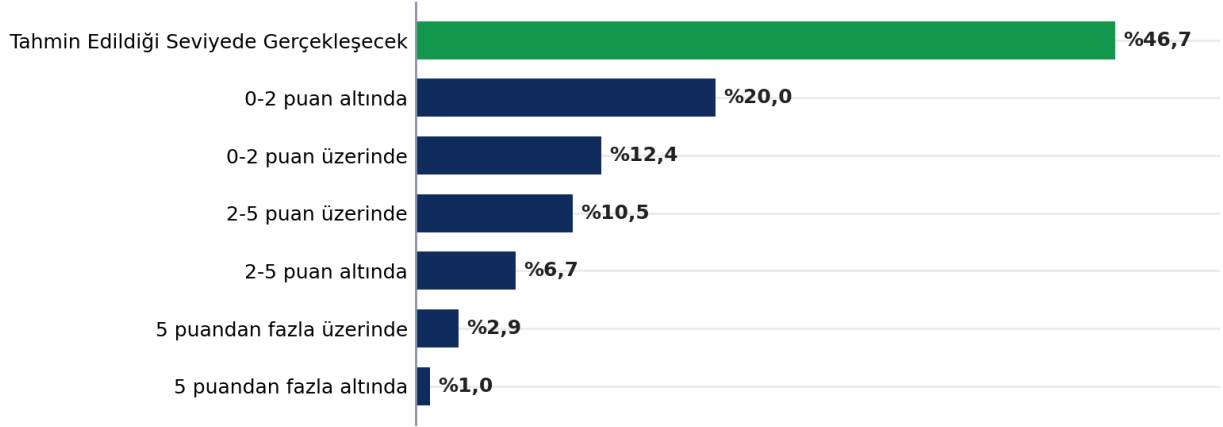
6 Eylül 2026 tarihinde yayımlanan Orta Vadeli Program'da (OVP), 2026 yıl sonu TÜFE enflasyonu %28,4 olarak öngörülmüştür. Yıl sonu enflasyon beklentiniz hangi aralıktadır?

S45

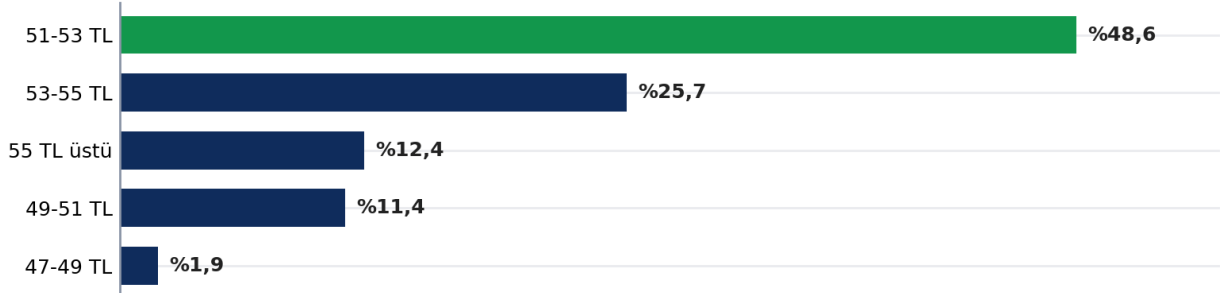
TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi'nin Ağustos 2026 sonuçlarına göre 2026 yıl sonu politika faizi beklentisi %37'dir. Sizin yıl sonu politika faizi beklentiniz hangi aralıktadır?

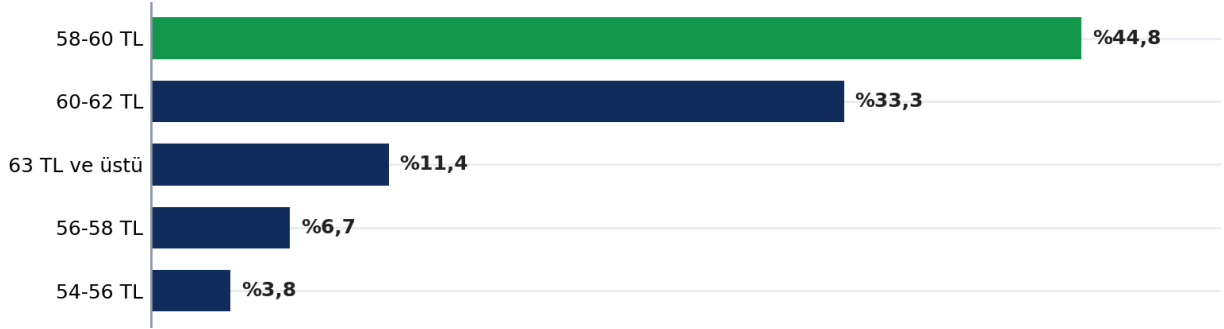
S46

TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi'nin Ağustos 2026 sonuçlarına göre 2026 yıl sonu USD/TL kuru beklentisi 51,66 TL'dir. Sizin yıl sonu USD/TL kuru beklentiniz hangi aralıktadır?

S47

Yıl sonu EUR/TL kurunun piyasa beklentisine göre nasıl gerçekleşmesini bekliyorsunuz?**S48**

Genel Anket Yorumu

Ekonomik Gösterge ve Eğilim Anketi, BUSİAD üyelerinin faaliyet gösterdiği sektörlerin genel görünümünü ortaya koymak, ekonomik eğilimleri düzenli olarak izlemek ve kamuoyu ile paydaş kurumlara yönelik toplu değerlendirmeler hazırlamak amacıyla düzenlenmektedir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Eylül 2026 BUSİAD Ekonomik Gösterge ve Eğilim Anketinin Bursa imalat sanayinin ana sektörleri ve diğer faaliyet alanları ile birlikte gerek küresel makroekonomik görünümü gerekse Türkiye ekonomisinin mevcut eğilimlerini yansıttığı gözlenmiştir. Anket, dezenflasyon programının reel sektör üzerinde artan yüküne ve sanayi sektöründeki zayıflamanın sürdüğüne işaret etmektedir. Ankete katılan firmaların üretim, ciro ve kârlılık açısından faaliyet performansları, yavaşlama/durgunluk eğilimlerinin güçlü olduğunu ortaya koymuştur. Firmalar, küresel ekonomik yavaşlama, bölgesel çatışmalar ve jeopolitik gelişmeler ile hammadde ve enerji fiyatlarındaki değişimlerin önümüzdeki dönemde kendileri açısından risk oluşturacağını düşünmektedir. Firmaların iktisat politikasının yönelimleri çerçevesinde oluşan makroekonomik beklentileri, mevcut dezenflasyon programı ve ilgili politikaların süreceği yönünde bir görünüm sunmaktadır.

Anket çerçevesinde firmalar, ihracat ve finansman koşullarında zorluklar yaşadıklarını ve hammadde ve enerji fiyatlarının neden olduğu maliyet yönlü artışların varlığında rekabet baskılarının sürdüğünü yansıtmıştır. Yüksek finansman maliyetleri ve zayıf talebin firmaların yatırım planlamalarına belirgin bir iştah kaybı olarak yansıdığı izlenmiştir. Ekonominin kısa dönemde mevcut konjonktürü itibarıyla firmaların gösterdiği temkinli tutum karşısında, firmaların dijital ve yeşil dönüşüm çerçevesinde akıllı uzmanlaşmaya yönelik somut adımlar attıkları gözlenmektedir. Firmalar; öngörülebilir bir politika ortamı, üretim ve ihracata yönelik daha esnek kur politikası ve vergi ve finansman desteklerini içeren politika demetlerinin önemine vurgu yapmıştır.

ANKET DEĞERLENDİRMESİ

Anket, 6 bölüm ve 45 sorudan oluşmaktadır. Anketin ilk kısmı, firmaların anket dönemi itibarıyla mevcut görünümeleri, önümüzdeki döneme ilişkin sektörel beklentileri ve gelecek döneme ilişkin potansiyel risk alanlarına yönelik sorulardan oluşmaktadır. İkinci kısımda ise dijital ve yeşil dönüşüm ile verimlilik açısından stratejik dönüşüm planları ve 2026 yıl sonuna ilişkin makroekonomik beklentilere ait sorular yer almaktadır.

GENEL DEĞERLENDİRME

Küresel ekonomide, Orta Doğu'daki çatışmalara bağlı jeopolitik gerilimlerin büyüme ve enflasyon üzerindeki olumsuz etkileri sürmektedir. Yapay zekâ yatırım harcamaları, küresel büyümedeki yavaşlamayı sınırlasa da ABD, Euro Alanı ve Çin arasındaki ticaret anlaşmazlıklarının sürmesi büyüme görünümünü olumsuz etkilemektedir. Bunun yanı sıra, hammadde ve enerji fiyatlarına yönelik şokların tetiklediği enflasyon dinamikleri küresel para politikalarında sıkılaşmayı beraberinde getirmiştir. Yüksek enflasyon ve artan kamu borçluluğu ile birlikte uzun vadeli tahvil faizlerinde gözlenen yükseliş, bir yandan mali baskınlığa yol açarken diğer yandan enflasyona yönelik politika tepkilerini kısıtlayıcı dinamikler doğurmaktadır. Para politikalarında sıkılaşma eğilimi ve tahvil faizlerinde gözlenen artışlar küresel finansal koşulları sıkılaştırırken dış finansman ihtiyacı olan ekonomiler üzerindeki baskıyı güçlendirme potansiyeli taşımaktadır.

Türkiye ekonomisinde, büyümenin potansiyelin altında seyrettiği ve yüksek enflasyonun sürdüğü gözlenmektedir. Dezenflasyon programı çerçevesinde belirli bir mesafe alınmasına rağmen enflasyonun arzu edilen hızda düşmediği görüşü politika yapımcılar tarafından da paylaşılmaktadır. Nitekim 2027-2029 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'da (OVP) enflasyon tahminlerinin yukarı yönlü güncellendiği gözlenmiştir. Yakın dönemin makroekonomik verileri, dezenflasyon programının üretim ve istihdam açısından reel sektör üzerindeki etkilerini yansıtırken sanayi sektöründeki zayıflamanın da sürdüğüne işaret etmektedir.

Eylül 2026 BUSİAD Ekonomik Gösterge ve Eğilim Anketinin Bursa imalat sanayinin ana sektörleri ve diğer faaliyet alanları ile birlikte gerek küresel makroekonomik görünümü gerekse Türkiye ekonomisinin mevcut eğilimlerini yansıttığı gözlenmektedir. Ankete katılan firmaların faaliyetleri ağırlıklı olarak imalat sanayinde yoğunlaşırken çalışan sayısı ve cirolar dikkate alındığında orta ve büyük ölçekli statüde güçlü bir firma deseni bulunmaktadır. Firmalar, uzun süredir mevcut faaliyetlerini sürdürmekte ve önemli ölçüde aile şirketi ve yerli sermayeli kurumsal şirket niteliği taşımaktadır. Küresel ölçekte ihracat yapan ve ülke ihracatına önemli katkı yapan firmaların başlıca ihracat pazarlarının AB ülkeleri, Birleşik Krallık ve ABD olduğu izlenmektedir.

Firmaların verdikleri yanıtların anket bölümleri itibarıyla toplulaştırılmış değerlendirmesi aşağıda sunulmaktadır.

1. Firmaların Mevcut Görünümü ve Riskler

Firmaların üretim, ciro ve kârlılık açısından faaliyet performansları yavaşlama/durgunluk eğilimlerine işaret etmektedir. İmalat sanayi firmalarında kapasite kullanımı %50-65 bandında yoğunlaşırken kapasitelerin kısmen verimli kullanıldığı izlenmektedir. Hizmet, ticaret, tarım ve diğer faaliyet alanlarında da faaliyet yoğunluğundaki zayıflık sürmektedir. Yavaşlama/durgunluk eğilimleri istihdamda yatay ve

daralan bir görünüm ile teyit edilmiştir. Ekonomide talep koşullarında gözlenen yavaşlamaya bağlı olarak, TL bazında ciroların da yatay seyrettiği/azaldığı gözlenmektedir. Cirolara nazaran firmaların faaliyet kârlılığında daha güçlü bir zayıflamanın sinyallendiği görülmektedir. Yüksek enflasyon konjonktürü altında firmaların fiyatlama davranışı, maliyet artışlarının satış fiyatlarına önemli ölçüde yansıtılamaması şeklinde gerçekleşmiştir. Böylelikle, talebin zayıflamasının da etkisiyle firmaların kârlılığının baskılandığı gözlenmektedir.

Dezenflasyon programı çerçevesinde izlenen para ve kur politikasının etkileri, firmaların ihracat ve finansman koşullarını belirgin bir biçimde etkilemektedir. Firmaların ihracat yaptıkları döviz bazında ihracatlarında hâkim olan yatay/azalış görünümü, hammadde ve enerji fiyatlarının neden olduğu maliyet yönlü artışların varlığında rekabet baskılarının sürdüğüne işaret etmektedir. Anketin en güçlü bulgularından biri, tüm firmalar için finansmana erişim koşullarındaki zorlukların yansıtılmasıdır. Yüksek kredi faizlerinin tüm firmaların işletme sermayesine ulaşma imkânlarını daralttığı ve kur politikasına bağlı kısıtlayıcı düzenlemelerin ihracatçı firmaları da baskıladığı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra, finansal koşullardaki sıkılığın vadesi geçmiş ticari alacaklarda gecikme sürelerinin uzaması ile de yansıtıldığı izlenmektedir.

Firmalar, üretim, ciro ve kârlılık açısından gösterdikleri faaliyet performanslarının önümüzdeki dönemde mikroekonomik düzeyde gördükleri risk unsurlarından da önemli ölçüde olumsuz etkileneceğini yansıtmıştır. Genel olarak firmalar; işçilik ve finansman maliyetleri, tahsilat/nakit akışı sorunları, döviz kurunun düzeyi ve zayıflayan iç talebi zorlayıcı risk unsurları olarak değerlendirmiştir. Makroekonomik düzeyde risk oluşturan faktörler ise küresel durgunluk, bölgesel çatışmalar ve jeopolitik gelişmeler ile hammadde ve enerji fiyatlarındaki değişimler olarak görülmektedir. Ayrıca, Avrupa ekonomisindeki gelişmelerin ihracat açısından doğurabileceği etkilerin de zorlayıcı olacağına yer verilmiştir.

Mevcut ekonomik koşullarda firmalar, genel gidişatlarında stabil ve olumsuz olarak ikili bir eğilimi sinyallemiştir. Bununla birlikte, firma deseninin ağırlıklı olarak güçlü ve deneyimli yapısı, gerekli tamponlara sahip olmalarını ima ederken finansal dayanıklılıklarını yeterli olarak değerlendirmelerine imkân vermektedir.

2. Sektörel ve Makroekonomik Beklentiler

Ankete verilen yanıtlar, firma/sektörel beklentiler açısından iç ve dış talep itibarıyla görece farklılaşırken makroekonomik beklentiler söz konusu olduğunda belirli bir homojenliğe sahip görünmektedir.

Firmalar, önümüzdeki dört ayda ağırlıklı olarak cirolarının sabit/azalma eğiliminde olacağını beklerken yüksek enflasyon ve zayıf iç talep görünümüne bağlı olarak durgunluk dinamiklerinin güçlenebileceğini yansıtmıştır. Benzer eğilim, istihdama yönelik beklentileri tarafından da teyit edilmektedir. İhracatçı firmaların ise önümüzdeki dört ayda ihracat yaptıkları döviz bazında ihracatlarının değişmeyeceğine yönelik beklentisi, pazar paylarını koruyabileceklerini düşünmelerinin yanı sıra örtük olarak mevcut kur politikasının sürmesini beklediklerini ima etmektedir. Döviz bazında ihracatın artacağı yönündeki beklentiler, yukarıda ihracat ile ilgili dile getirilen mevcut görünüm karşısında (ihracat pazarlarında toparlanma ya da yeni destinasyonlara bağlı olarak) önümüzdeki döneme ilişkin daha olumlu bir beklentiye yansıtmaktadır. Sektörleri açısından ise firmalar yatay/stabil bir beklenti etrafında yoğunlaşmış görülmektedir.

Anketin önemli bulgularından biri, zayıf iç talep ve istihdam beklentilerinin firmaların önümüzdeki altı aya yönelik CapEx yatırım planlamalarına da belirgin bir iştah kaybı olarak yansımalarıdır. Yüksek finansman maliyetlerinin ve yukarıda değinilen ve firmaların zorlayıcı olarak değerlendirdiği risklerin yatırımları olumsuz etkilerken sektörel büyüme ve istihdamı da baskılayacağı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra, düşük yatırım iştahı (makine ve ekipmana yönelik yatırım planlaması olsa da) ve bina-tesise yönelik yatırım planlamasının zayıflığı, makine ve metal sanayi ve inşaat sektörü üzerinde olumsuz etkiler doğurma riski taşımaktadır. Öte yandan kapasite artırma amacı ile yatırım yapma planı olan firmalar olsa da planlanan yatırım tutarları, ölçeklerin yüksek olmadığına işaret etmektedir. Ayrıca, maliyet düşürme ve verimlilik artırma amacına yönelik yatırım planlamalarının ilgili firmaların kârlılık kaygılarını yansıtmaları muhtemel görünmektedir.

Firmaların iktisat politikasının yönelimleri çerçevesinde oluşan makroekonomik beklentileri, mevcut dezenflasyon programı ve ilgili politikaların süreceği yönünde görece uyumlu bir görünüm sunmaktadır. Firmalar; 2026 yıl sonu TÜFE enflasyonunun %28,4'lük OVP tahmininin üzerinde, ağırlıklı olarak %30,0-%32,90 aralığında gerçekleşmesini beklerken enflasyondaki katılık dinamiklerinin süreceğini öngörmektedir. Enflasyonun düşüş hızındaki yavaş seyre bağlı olarak firmaların yıl sonu politika faizi beklentisi de %37 etrafında yoğunlaşırken para politikasının mevcut görünümünün bir süre daha devam edeceği beklentisine sahip oldukları anlaşılmaktadır. Döviz kurları ile ilgili olarak yıl sonu USD/TL (51-53 TL) ve EUR/TL (58-60 TL) kuruna ilişkin beklentileri, döviz kurlarına ilişkin kontrollü seyrin süreceğini beklediklerini yansıtmaktadır.

3. Dijital ve Yeşil Dönüşüm

Anketin önemli ve kayda değer bulgularından biri, firmaların dijital ve yeşil dönüşüm alanlarında gerek vizyon ve kurumsal kültür gerekse mevcut durum ve kaynak tahsisleri itibarıyla yansıttıkları düzeydir. Konjonktürel sorunlar bir yana, firmaların uzun vadeli planlamalarında bölgesel kalkınma zemininde akıllı uzmanlaşmaya yönelik somut adımlar attıkları gözlenmektedir.

Dijital dönüşüm alanında mevcut uygulamalara sahip olmanın yanı sıra önümüzdeki altı ayda başta yapay zekâ uygulamaları, veri analitiği ve iş zekâsına olmak üzere yatırım yapmayı planlayan ve değerlendirme aşamasında olan firmalar önemli ağırlıktadır. Benzer

eğilim, yeşil dönüşüme yönelik başta enerji verimliliği ve elektrikli araç/şarj altyapısı ile karbon emisyonlarının azaltılması olmak üzere yatırım yapma ve yeşil dönüşüm uygulama gereklilikleri için de geçerlidir. Ayrıca firmalar; mevcut uygulamalarının ötesinde, önümüzdeki altı ayda verimliliği artırmaya yönelik proje veya uygulamalar gerçekleştirmeyi planladıklarını ya da değerlendirme aşamasında olduklarını yansıtmıştır.

4. Firmaların Görüş ve Önerileri

Anket katılımında, imalat sanayinin ana sektörleri olan otomotiv ve yan sanayi, tekstil ve hazır giyim ile makine ve metal sanayinde faaliyette bulunan firmalar önemli ağırlığa sahiptir. Ankete verilen yanıtlara göre, uygulanan dezenflasyon programı ve araç-politika seti, tüm sektörler üzerinde üretim-istihdam, ciro ve kârlılık gibi performans göstergeleri ve talep, maliyet ve finansman imkânları gibi makroekonomik koşullar üzerinden etkide bulunmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu ana sektörlerin mevcut iktisat politikalarından etkilenme dinamikleri farklılaşmaktadır. Otomotiv ve yan sanayi, sermaye-teknoloji yoğun yapısı ve yüksek ithal girdi kullanımı ile döviz kuruna bağlı maliyet baskılarını yönetebilme kapasitesine sahiptir. İç talepte gözlenen daralma karşısında güçlü pazar ağı ile dış talebe yönelebilir. Tekstil ve hazır giyim, emek yoğun ve düşük ithal girdi yapısı ile yüksek enflasyonun varlığında iş gücü maliyetleri ve döviz kurları üzerinden fiyatlama gücünün zayıflaması, rekabet baskısı ve pazar kaybı riski ile karşılaşmaktadır. Makine ve metal sanayi, iş gücü, hammadde ve enerji maliyetlerine duyarlı olmasının yanı sıra iç talep ve yatırım harcamaları ile yakın ilişkiye sahiptir. Diğer sektörlerde yaşanan daralmadan etkilenirken dış talep kısıtları ile de karşılaşabilir. Bu çerçevede, mikro düzeyde seçici/hedefli politika araçlarının ve setlerinin uygulanması önem kazanmaktadır.

Anketin görüş ve öneriler kısmında firmaların bu tür politikaları çağırان bir içerik yansıttığı izlenmektedir. Firmalar; işletme sermayesi ve bilanço yönetimi ve yatırım planlamaları açısından öngörülebilir bir politika ortamının önemine vurgu yapmıştır. Otomotiv ve yan sanayi özelinde, jeopolitik gelişmeler ve enerji fiyatları ile AB pazarındaki daralmanın ciddi etkilerine işaret edilmiştir. İhracatta rekabetçiliğe yönelik döviz kurlarında daha esnek/öngörülebilir bir politikanın önemi paylaşılmıştır. Ayrıca, orta-yüksek düzeyde teknoloji üretimi ve ihracatı yapan firmalara yönelik vergi yüklerinin azaltılması ve uygun finansman mekanizmalarının tasarlanması önemi dile getirilmiştir.